

A települési önkormányzatok mozgásterére és feladatai Magyarországon

**Szakmai fórum
Siófok
2024. szeptember 23.**

Dr. Zongor Gábor

1990

- Egy álom születése
- Virágozzék száz virág
- Szétdarabolt struktúra
- Széles felelősségi rendszer
- Helyi Önkormányzatok Európai Chartája

1990-2010

- A belső feszültségek erősödése
- Differenciálatlan hatáskör telepítés
- A szubszidiaritás hiánya
- Minden közfeladat önkormányzati hatáskörben
- Forrásszegény önkormányzati rendszer - eladósodás
- Helyi adók igazságtalansága
- Konfliktus konténer megtelt

2010-től napjainkig

- Az önkormányzatiság nem alkotmányos alapjog
- Az önkormányzatok a központi hatalomnak alárendelése
- Feladatok folyamatos államosítása (iskolák, egészségügy, hulladék, víz, stb.)
- Az állam mindenható
- Az autonómiák megtörése
- Másodlagos közszolgáltató szerep

A jelenlegi strukturális mutatók

- 1 főváros
- 23 fővárosi kerület (~1%)
- 25 megyei jogú város (~1%)
- 322 város (10%)
- ezekből 174 járásszékhely város (5%)
- 104 nagyközség (3%)
- 2703 község (86%)
- **3155 település**

(3178 települési önkormányzat + 19 megyei önkormányzat = 3197 helyi önkormányzat)

A települések csoportosítása lakosság szám alapján

A települések 89%-a község (nagyközség), itt él a lakosság 30 %-a.

- 200 lakos alatti 352 község (11,1%)
- 500 lakos alatti 1066 község (33,8%)
- 1000 lakos alatti 1738 község (55,1%)
- 2000 lakos alatti 2353 község, 12 nagyközség és 7 város, összesen 2372 (75,2%)
- 5000 lakos alatti 2697 község, 84 nagyközség és 90 város, összesen 2871 (90,9%)
- 10 ezer lakos alatti települések száma: 2986 (94,6%)
- 50 ezer feletti: 19 (0,6%)
  - ebből 100 ezer feletti: 7 + Budapest

Egy településre jutó átlagos lakosság szám: 3153

Vidéki településre jutó átlagos lakosság szám: 2630

Jelenlegi környezet állapota

- Főispánok, kormány-és járási hivatalok uralma
- Bizonytalan az önkormányzatok területének határa (különleges gazdasági övezetek)
- Osztott hatáskörök
- A helyi adók újrarendezése (HIPA)
- Közös hivatalok rendszere

Jelenlegi kompetenciák

- Választott polgármester és képviselő testület
- Szervezetalkítás részleges szabadsága, jegyző
- Az akkut szociális kérdések megoldása
- A háziorvosi feltételek biztosítása
- Közvilágítás
- Bel-és külterületi utak
- Temető és temetés

Mik a lehetőségek?

- Helyi közösség szervezése, életben tartása
- A település népességmegtartó képességének fenntartása
- Helyi települési stratégiák kidolgozása
- Lakossági érdekek külső képviselete, felszólalás
- Partnerek keresése, belül civil szerveződések, gazdasági szereplők
- Külső partnerek, szomszédság, kistérség, tematikus hálózatok
- Csatlakozás az érdekvédelmi szervezetekhez
- Tudás elsajátítás, tanulás és képessé tevés
- Együttműködés, partnerség

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Zongor Gábor

zongor53@gmail.com